

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO. 16

SOUTH BOSTON, MASS., BALANDŽIO (APRIL) 18, 1962

57-TIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Derybos dėl Berlyno Bus Tešiamos Washington

Sią savaitę Bus Aiškinamasi Su Sovietų Rusijos Ambasadorium, Kaip Spręsti Berlyno Klausimą; Amerika Paruošė pasiūlymus, kuriuos Prancūzai ir Vokietijai; Iš Ten Pasiūlymai Pateko į Spaudą.

Sią savaitę Washingtonė atsinaujina derybos tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos dėl Berlyno klausimo sprendimo. Amerikos vyriausybė paruošė eilę pasiūlymų Berlyno ginčui užbaigti. Pasiūlymams pritarė ir Anglija, bet vakarinė Vokietija ir Prancūzija norėjo griežtesnio nusistatymo. Iš vokiečių tie pasiūlymai pateko į vokiečių spaudą, nors Bonnos vyriausybė tvirtina, kad spauda kažkokiais aplinkybėmis keliais sužinojusi apie tuos pasiūlymus.

Washingtonė spėliojama, kad vokiečiai gal nėra labai patenkinti naujaisiais Amerikos pasiūlymais, todėl gal ir paleido į spaudą žinias apie juos. Bet Amerika visvien tų pasiūlymų laikysis ir aiškintis su rusais dėl jų priimtino rumams. Svarbiausias pasiūlymas liečia internacionalizaciją susisiekimo kelių su vakarine Berlyno miesto dalimi, o šalia to numatoma susitarti neduoti atominių ginklų kitoms valstybėms (Vokietijai, Kinijai), NATO ir Varšuvos sutarties valstybės pasizadėtų ar pasirašytų nepuolimo sutartį ar ką nors panašaus o Maskva pasizadėtų neliešti Vakarų valstybių pozicijų Berlyne, rytinei Vokietijai būtų pripažintos tam tikros teisės tarptautinėje susisiekimo kelių priežiūroje ir t.t.

Dar nėra žinoma, ar Maskvos ambasadorius Washingtonė turi teisę derėtis dėl Berlyno klausimo sprendimo. Išaiškinus tą klausimą, būtų einama prie platesnių derybų. Paskutiniu metu rusai nebesmarkauja dėl Berlyno ir nebedaro kliūčių oro susisiekimui. Iš to spėjama kad Chruščiovas gal ir sutiks tą skaudulį iš Vakarų-Rytų santykių pašalinti. Bet tai yra tik spėjimas, nes Chruščiovas gali ir vėl prabilti karingai ir visą reikalą sujaukti.

Amerikos numatyti pasiūlymai rusams Vokietijoje kelia daugiausia abejonių. Neagresijos pareiškimai iš NATO ir Varšuvos sutarties valstybių pusės būtų netiesioginis pripažinimas Odros-Nysos sienos tarp Vokietijos ir Lenkijos; įtraukimas rytinės Vokietijos į tarptautinę susisiekimo kelio tarp Berlyno ir Vakarų Vokietijos priežiūrą būtų lyg ir pripažinimas rytinės Vokietijos. Vokiečiai turi ir daugiau abejonių dėl Amerikos pasiūlymų. Kalbama, kad Amerika sutiktų sumažinti

Vakarų valstybių karių skaičių Berlyno mieste, karvokiečiams irgi kelia susirūpinimo. Ne pirmą kartą nuomonės tarp Vokietijos ir Amerikos pasidalija, bet šį kartą tas tik ryškiai pasirodė.

Kubos Cukraus Derlius Pavojuje?

Kuboje dabar pats įkars-tis cukrinių nendrių derliaus nuėmimo, bet darbas neina, kaip turėtų eiti. Sabotažnikai daug cukrinių nendrių laukų padega ir derlių sunaikina. Laukuose trūksta darbininkų nendrėms kirsti. Ir nendrių derlius esąs ne koks. Dėl tų priežasčių Kubos vyriausybė baukštosi, kad šių metų cukrinių nendrių derlius bus menkas ir valdžia mažai teturės cukraus parduoti užsieniams.

Cukrus vis dar yra pagrindinė Kubos eksporto prekė ir cukraus gamyba yra kelis metus pirmyn užstatyta rusams už jų pristatomas prekes ir pramonės įrengimus.

AUKSINĖ LOVA

Ghanos pramonės ministro Krobo Edusei žmona Marija atvyko į Londoną. Vienos krautuvės lange ji pamatė "auksinę lovą" ir tuoju pat ją nupirko už \$8,400. Apie auksu išpuostą žmonos lovą išgirdo vyras Ghanoje, tuoj viską metė ir atvyko į Londoną pasikalbėti su žmona dėl iškaštingos lovos pirkimo.

Kaip ministerio žmona išsprendė auksinės lovos klausimą, spauda negalėjo sužinoti, nes nei ministeris, nei jo žmona sakosi apie tokia lovą nieko nežiną...

DIKTATORIUS TITO

Jugoslavijos diktatorius, savo buvusį gerą kovą draugą Milovaną Džilasą vėl pasodinęs į kalėjimą.

Tai vaizdas iš Alžerijos. Slaptosios armijos nušautas žmogus guli gatvėje, bet jį niekas dėmesio nekreipia. Vienas pra eivis ramiai dega cigaretę, kitas eina pro šalį. Slaptosios armijos gengsteriai šaudo žmones kaip kiškius.

Alžerijoj ir Arabai Plieno Kainos Dar Milovan Džilas. Griebiasi Teroro Lieka Nepakeistos Laikomas Kalėjime

Alžerijoj po karo paliaubų tik prancūzų "slaptosios armijos organizacija" naudojo terorą kovoję prieš de Gaulle šalininkus ir prieš arabus. Bet dabar ir arabai griebiasi teroro. Balandžio 15 d. trys jauni prancūzai buvo arabų sulaikyti automobilyje ir du iš jų buvo užmušti akmenimis, o vienas sunkiai sužeistas peiliais.

Prancūzai teroristai savo kruviną darbą tęsia, ir kasdien po keliasdešimt žmonių žūsta ar yra sužeidžiami.

Paryžiuje karškas teismas nuteisė buvusį prancūzų oro pajėgų viršininką generolą Jouhaud už vadovavimą "slaptosios armijos organizacijai" Alžerijoj mirti po giljotina. Ta mirties sprendimą gali pakeisti tik prezidentas de Gaulle.

Kuba Jau Paleido Pirmus Belaisvius

Pereitą savaitę Kubos vyriausybė paleido 60 karo belaisvių, kurie buvo paimti i nelaisvę prieš metus laiko, kai politiniai emigrantai su Amerikos pagalba bandė įsiveržti į Kubą. Paleisti ligoniniai ir sužeisti belaisviai, kurie negali dirbti. Bet ir jie paleisti už pinigus, tik pinigai bus sumokėti vėliau. Sako. Fidel Castro pardavė belaisvius "kreditan", bet kas ir kada už juos užmokės, dar nėra žinoma.

Belaisvių paleidimu rūpinosi belaisvių šeimų komitetas, kuris buvo pasiuntęs delegatus į Kubą derėtis su Castro valdžia.

CHRUŠCIOV 68 METŲ

Sovietų S-gos ministeris pirmininkas N. S. Chruščiov antradienį, balandžio 17 d., mini savo 68 metų sukaktį. Ta proga nebus jokių iškilnių. Kalbos apie Chruščiovo ligą nepasitvirtina.

Pereitą savaitę kelios didelės plieno liejimo bendrovės buvo nutarusios ir jau paskelbusios, kad jos pakelia plieno kainą apie 6 dolerius tonai. Prieš plieno kainų kėlimą tuoj kilo daug protestų. Prezidentas ir jo vyriausybės nariai ir spauda griežtai pasisakė prieš plieno kainų kėlimą ir vyriausybė rengėsi net kelti prielastis esanti ta, kad Maskvos vyriausybė protestavo prieš knygos skelbimą, nes Maskva baukštosi, jog Džilas atidengia nemalonų dalykų apie Sovietų Rusijos užsienių politiką karo metu.

Džilasi knyga yra paruosta spaudai New Yorke. Leidyklos vedėjas buvo nuvykęs į Jugoslaviją ir norėjo su pačiu Džilasu išsiaiškinti, ar knyga leisti, bet ar jis ką sutarė su autorium ir su Jugoslavijos valdžia, dar nėra žinoma. Leidėjas po kelių dienų grįs į Ameriką.

Jugoslavijos diktatūra vis dar laiko kalėjime buvusį šalies viceprezidentą ir artimiausią Tito bendradarbį Milovaną Džilas, kuris kaltinamas, kad savo naujoje knygoje "Pasikalbėjimai su Stalinu" rašas apie dalykus, kurie gali pakenkti Jugoslavijos interesams.

Tikroji M. Džilasi arešto priežastis esanti ta, kad Maskvos vyriausybė protestavo prieš knygos skelbimą, nes Maskva baukštosi, jog Džilas atidengia nemalonų dalykų apie Sovietų Rusijos užsienių politiką karo metu. Džilasi knyga yra paruosta spaudai New Yorke. Leidyklos vedėjas buvo nuvykęs į Jugoslaviją ir norėjo su pačiu Džilasu išsiaiškinti, ar knyga leisti, bet ar jis ką sutarė su autorium ir su Jugoslavijos valdžia, dar nėra žinoma. Leidėjas po kelių dienų grįs į Ameriką.

Dar 400 Marinių Išskelti Vietname

Balandžio 15 d. 400 Amerikos marinių su helikopteriais buvo išskelti pietiniame Vietname, kur jie padės Vietnamo kariams kautis prieš komunistų partizanų. Mariniai buvo išskelti iš vieno karo laivo.

Amerika vis daugiau įsitraukia į Vietnamo karą prieš komunistinius partizanus, kurie iš siaurinio Vietnamo atvyksta vis didesniais būriais kovoti prieš pietinio Vietnamo vyriausybę. Siuo tarpu jau apie 6,000 amerikiečių veikia Vietname, kaip karški instruktoriai, helikopterių vairuotojai, patarėjai ir panašiose pareigose.

ZMONIŲ PIRKLYS

Kubos diktatorius Fidel Castro parduoda žmones, kaip anų laikų vergų savininkai. Jis 1.179 invazijos belaisvius, nuteistus kalėti, siūlo atsiamti už 62 milijonus dolerių.

Visiems 'Keleivio' skaitytojams, platintojams, rėmėjams ir bendradarbiams linkime linksmy ir malonių Velykų,

'Keleivio' leidėjai ir redakcija

Prezidento Remiami Įstatymai Gal Lengviau Praeis

Prezidento Laimėjimas Ginčo Su Plieno Pramone Pakėlė Jo Prestižą; Kongrese Daugiau Palankumo Tokiems Įstatymams Kaip Senelių Gydymas, Mokesčių Pertvarkymui, Muitų Politikos Keitimui, Naujos Žemės Ūkio Politikos Nustatymui Ir Pan.

Generolas Clay Trauksis iš Berlyno

Generolas L. D. Clay, prezidento asmeninis atstovas vakariniame Berlyne, greitai laiku pasitrauks iš tu areigų ir grįs į Ameriką. Jo greitas pasitraukimas sukėlė kalbų, kad vakarinio Berlyno "dylas" su rusais greit bus sutartas.

Generolas Clay kelias dienas buvo Washingtonė ir, grįžęs į Berlyną, užtikrino to miesto vadus, kad Amerikos pasiryžimas ginti vakarinį Berlyną nuo komunistų pasikėsinimų nėra pasikeitęs. Generolas dar bus Berlyne kurį laiką.

ISTATYŲ LEIDĖJAI SU REKORDAIS

Massachusetts legislatoruje, pagal Dwight S. Strong, N. Anglijos kriminalizmo tyrinėjimo komisijos sekretoriaus pranešimą, yra 8 žmonės su kriminaliniais rekordais, iš jų 5 už sukčiavimus, o kiti už panašius padarymėjimus. D. Strong vardu neminėjo, bet jis sakosi esąs tikras, kad ir daugiau įstatymų leidėjų gali turėti rekordus, nes jis patikrino tik keliolikos teismų archyvus...

Dėl panašaus kaltinimo vienas legislatoros narys, Chadwick, gavo papeikimą, o dabar panašūs kaltinimai ir vėl iškyla.

Nauji kaltinimai labai sudomino ir publiką ir legislatoros narius.

VEL KALĖJIME

Tai Milovan Džilas, buvęs Jugoslavijos diktatoriaus Tito dešinioji ranka, bet vėliau už Tito valdžios kritika kalintas, išleistas į laisvę, o dabar vėl suimtas už parąšymą naujos knygos apie pasimatymus su Stalinu. Ta knyga leidžiama Amerikoje.

Prezidento "jėgų bandymas" su plieno pramone perėitą savaitę žymiai sustiprino prezidento įtaką krašto viduje ir kongrese. Senato viena komisija jau pradeda tyrinėti plieno pramonę, ji nori išaiškinti, kaip vienos didelės bendrovės apsisprendimas kelti kainas paskatino kitas plieno bendroves taip pat kelti kainas ir tiek pat, kaip ir didžioji U. S. Steel bendrovė.

Vyriausybės santykiai su pramonės vadovais, po plieno vadų pralaimėjimo, dar nėra paaškęję. Bet kongrese prezidento įtaka neabejotinai pakilo, ir laukiama, kad tokie įstatymai, kaip senų žmonių gydymas iš senatvės pensijų fondų, naujos žemės ūkio politikos nustatymas, muitų politikos keitimas ir naujas mokesčių įstatymas lengviau praeis. Bent taip informuoja kongresas žinovai.

Amerikos spaudoje po perėitos savaitės audros dėl plieno kainų nemažai spėliojama dėl vyriausybės tolimesnių santykių su stambiojo biznio vadovais — bus kova, ar bus susitaikinta?

Apie plieno kainų kėlimą ir vėl nuleidimą plačiau yra rašoma laikraščio antrame puslapyje.

Prancūzija Turi Naują Vyriausybę

Po to kai prancūzai balsavimu pritarė prezidento de Gaulle pasirašyti karo paliaubų sutarčiai su Alžerijos arabais, prezidentas de Gaulle pertvarkė Prancūzijos vyriausybę. Ministerių pirmininkas Debrė su visu kabinetu pasitraukė, o į jo vietą de Gaulle paskyrė naują ministerių pirmininką Georges Pompidou, bankininką, buvusį mokytoją ir rašytoją.

Naujas ministerių pirmininkas sudarė vyriausybę, į kurią įėjo svarbesnieji buvusios vyriausybės nariai.

KAUTYNĖS VIETNAME

Sekmadienį, balandžio 15 d. Vietnamo kariuomenė susikirtime su komunistų partizanais nušovė 60 komunistų. Kariuomenė turėjo 21 kareivį užmuštų. Kautynės vyko Ving Binh provincijoje. Susišaudymai su partizanais Vietname dabar įvyksta beveik kasdieną. Iš abiejų pusių dabar rodoma daugiau iniciatyvos.

Kova dėl kainų

Pereitą savaitę Amerikoje turėjome progos stebėti nekasdieninį įvykį—kovą tarp prezidento ir sunkiosios pramonės—plieno valdovų—dėl plieno kainų nustatymo.

Neseniai vyriausybė džiaugėsi, kad plieno pramonė darbininkai ir darbdaviai susitarė dėl naujos darbo sutarties, kuri esanti "neinflaciinė," arba toki, kuri neskatins darbdavių kelti plieno kainas. Taip vyriausybė manė. Bet plieno magnatai manė kitaip. Pereitą antradienį U. S. Steel korporacija pranešė prezidentui Kennedy, kad ji nutarusi pakelti plieno kainas maždaug \$6 tonai (apie 3 centus svarui) ir sakė, kad apie tai jau esą pranešta ir spaudai. Tuoj po U. S. Steel korporacijos dar šešios stambios plieno gaminimo bendrovės paskelbė, kad ir jos kelia plieno kainą, irgi po 6 dolerius tonai. Pieno pramonės vadovai tuoj išaiškino, kad plieno kaina pakeliamą tam, kad pramonė galėtų padidinti savo pelnus ir atsigręžti už padidėjusias gamybos išlaidas, o didesni pelnai esą reikalingi gamybos priemonėms gerinti. . .

Pieno pramonės vadovų aiškinimas neįtikino vyriausybės ir neįtikino publikos. Prezidentas Kennedy trečiadienį viešai apkaltino plieno pramonės vadus nesiskaitymu su nacionaliniais interesais. Prezidentas priminė, kad gyvename įtempimo laiką, daug tūkstančių rezervirą pašaukta aktyviam tarnybon, mūsų jauni vyrai žūna Vietname, bet plieno pramonės vadovai tokiu laiku rūpinosi savo pelnais ir neatsižvelgdami į nacionalinius interesus kelia kainas ir didina infliacijos pavojų.

Prezidento pareiškimas, padarytas pasikalbėjime su sąjūdais atstovais, buvo pakartotas per radiją ir televiziją, kad visas kraštas būtų painformuotas apie vyriausybės pažiūras. Šalia to, vyriausybė tuoj ėmėsi įvairių priemonių, kad priverstų plieno pramonės vadovus atsaukti kainų pakėlimą. Buvo daromas spaudimas į dar nepakėlusias kainas bendroves, kad jos susilaikytų nuo kainų kėlimo: krašto gynimo sekretorius McNamara paskelbė, kad vyriausybė bandys plieną pirkti iš tų bendrovių, kurios kainų nepakėlė; generalinis prokuroras pradėjo rinkti medžiagą prieš plieno bendroves, norėdamas joms iškelti bylą dėl susibaudymo pakelti kainas (monopolinis kainų kėlimas yra draudžiamas); vyriausybė ėmėsi ar žadėjo imtis ir kitokių priemonių, kad plieno magnatus priverstų kainų pakėlimą atsaukti. Šį kartą ir spauda didelę daugumą pasisakė prieš plieno pramonės vadus dėl jų permatomo gudrumo pakelti kainas už praėjusias laiko turėtas padidėjusias išlaidas tuoj po naujos "neinflaciinės" darbo sutarties pasirašymo, tai sutarčiai dargi nepradėjus nė veikti (ji pradės veikti tik liepos 1 d.).

Ginčas tarp vyriausybės ir plieno magnatų pasibaigė vyriausybės laimėjimu. Pirmas ženklas to laimėjimo buvo plieno pramonės vadovų fronto suaižėjimas. Inland korporacijos vadovybė atsakė kelti plieno kainą, tą pat nutarė ir Kaiser korporacija. Suaižėjus "plieno frontui" plieno gamintojai, vienas po kito, pradėjo atsaukti kainų pakėlimą. Paskutinė korporacija, kuri tą padarė, buvo U. S. Steel, ta pati, kuri kainų pakėlimą pirmoji paskelbė. Ji gamina apie 40% viso krašte gaminamo plieno ir yra vadovas kainų nustatyme.

Vyriausybė laimėjo. Pieno kainos šiuo tarpu nekeliamos. Infliacijos (kainų kilimo) pavojus sumažėjo. Bet vis dar lieka didelis "bet." Vyriausybė siekia pagyvinti ūkio veiklą, didinti gamybą, kad bedarbių skaičius krašte žymiai sumažėtų. Tam svarbu išlaikyti kainų pastovumą ir skatinti ūkišką veiklą, kad ūkio kilimas būtų pastovus ir gerokai didesnis, negu jis buvo praėjtyje. Ar vyriausybei tas pasiseks? Atsakymo į tą klausimą niekas dar nežino. Nežino nė pati vyriausybė. Prezidentas, perimdamas vyriausybės vadžias pernai, sakė, kad dar reikia patikrinti, ar "tauta, organizuota taip, kaip mūsų, gali ilgai gyvuoti." Kitais žodžiais, ar kapitalistinis ūkis gali sėkmingai varžytis su despotiškai tvarkomu ūkiu, ar gali panaikinti nedarbą, užtikrinti ūkio augimą ir krašto saugumą. Atsakymo į tą klausimą dar nėra. Prezidento laimėjimas kovoje su plieno valdovais yra tik vienas epizodas vyriausybės pastangose gyvinti ūkišką veiklą, bet toli gra-ne sprendžiamas įrodymas.

== APŽVALGA ==

"KAS ČIA TOKIO?"

Bolševikų "Laisvės" naujas bendradarbis Zienius-Algimantas Šalčius-Almus, "L." 29 nr. aiškina, kodėl jis rašo tame Maskvos propagandos laikraštyje. Aiškina šitaip:

"Ir kas čia tokio? Kodėl 'Zienius-Algimantas-Almus' negali rašyti lietuviškoje 'Laisvėje'? Ar ji kuo nusikalto? Amerikoje gi garantuojama kiekvienam laisvė kalbėti, rašyti, keisti savo įsitikinimus. Kodėl visą amžių tikėję socializmu, gal net komunistu, redaktoriai Bimba ir Miza-

ra turėtų būti laikomi mažiau garbingi nei redaktoriai aklaai patikėję tokiais nesvetiškais dalykais, kaip religinė mitologija ar tokiais siaurais, bukapročiams tik priimtinais išvedžiojimai apie 'nacionalizmą,' 'fašizmą,' 'korporacijas'. . . ? O kuo gi kaltas tas pats 'Zienius-Algimantas-Almus'—ar jis išdavė kam savo draugus? O gal 'Zienius-Algimantas-Almus' iš tikro tiki, kad Amerikoje kiekvienas turi teisę galvoti ir skelbti kaip kas išmano. Į Lietuvą jis visad, nei nepasinaudodamas p. Raišos patarimu, težiūri 'lietuviškomis, žmogiskomis akimis.'"

PREZIDENTAS IR GUBERNATORIUS

New Yorko gubernatorius Nelson Rockefeller (kairėje) kalbasi su Brazilijos prezidentu Joao Goulart, kai šis lankėsi New Yorke.

Ir kas čia tokio?—klausia išvertęs kailiuką žmogus. Iš tiesų, kas tokio? Juk nei jis pirmas, nei paskutinis, kailio mainymo prekyba yra sena, kaip sena yra žmonių.

Amerikoje yra laisvės, o todėl kailiamainiams pavojus negresia susilaukti nemalonumų. Todėl tegyvuoją kailiukų mainymą!

O kad Bimba ir Mizara yra geri kailiukų mainytojų pirkėjai, kas dėl to gali abejoti. Bent jau Zienius neabejoja, o todėl tegyvuoją kailiamainybę!

Kailiamainiai, pereikinkite, skurinkite ir pardsidavėliai turėtų turėti ir savo patroną. Aš siūlau Liūdą Girą, nes kur rasi geresnį? Ką manai Zieniau?

LATVIŲ TAUTOS ATEITIS UŽTIKRINTA. . .

Taip skelbia Vilhelmas Munteris "Izvestija" laikraštyje, bent toks jo ilgiausio straipsnio antgalvis. Apie latvių tautos ateities užtikrinimą nei iš šio, nei iš to pra-

bilo buvęs nepriklausomos Latvijos paskutinis užsienių reikalų ministeris. Jo rašinio trumpas turinys jau buvo paduotas Keleivijje pereitą savaitę, pažymint, kad savo straipsnyje Munteris visai nutylėjo Stalino susitarimą su Hitleriu, nors tas susitarimas tarp dviejų diktatorių pastumėję pasaulį į didįjį karą ir Pabaltijo tautas į jų dabartinę vergiją.

V. Munteris išbuvo ilgus metus rusų bolševikų kalėjime ir poselenijoj, bet rašo taip lyg rusai jam būtų padarę kokią malonę, kad ji ir jo žmona išlaikė ilgus metus kalėjime ir tremime. Kas supaisys tokio rašytojo užpakalines mintis ir savanorišką ar paragintą reikalą pasiskelbti Maskvos vyriausybės organe.

V. Munterio ilgo straipsnio išvada yra tokia:

"Neslepiau, kad gimtojoje Latvijoje man dar ne visa atrodo taip, kaip galėtų ir turėtų būti ir kaip būtina bus tarybinio gyvenimo sąlygomis. Bet esu tik-

ras, kad mano tautos gyvųjų jėgų išsaugojimas, jos nuolatinis žengimas į gerovę, taikus sambūvis ir tam reikalingos garantijos užtikrintos."

Tai ir visos V. Munterio išvados iš ilgų prisiminimų ir pasakalių apie Maskvos taikingumą ir rimtą norą susitarti su Vakarais dėl nusiginklavimo.

Latvių tautos "gyvųjų jėgų išsaugojimas," jei į reikalą žiūrėti ne V. Munterio ateities pažadais, bet rūšies tikrovės apytovose, atrodo šitaip: Jau dabar veikia kas trečias Latvijos gyventojas yra rusas, atsiplovęs iš Rusijos gilumos Latvijos dirbti, ar Latviją valdyti. O rusų antplūdis ir nemažėja, bet didėja. Rygoje kūrimos didelės dirbtuvės, kurios gamina ir gamins visokias gėrybes plačiai Sovietijos rinkai. Toms dirbtuvėms reikalingi darbininkai vis labiau ir labiau gabenami iš Rusijos ir kiek dar laiko išeis, kol Latvijoje bus tiek pat rusų, kiek ir latvių? O pasakui latviai, kaip ir kitos Pabaltijo valstybės, susilauks laiko, kada rusų gyventojai ten viršys vietinius gyventojus. Kazachstane jau taip ir yra. Ten vietinių gyventojų vos bėra 29%!

Latvių ir kitų Pabaltijo tautų likimas, imant ilgesnį laiką, bus nuskesti rusų jūroje. Latvijoje ir Estijoje tas ateities likimas ryškiau galima permatyti, negu Lietuvoje, kur visgi dar tik kas aštuntas žmogus yra rusiškai kalbantis.

TURIME LIETUVOS ISTORIJĄ

Dar turime dr. V. Sruogienės Lietuvos istorijos keilis egzempliorius. Tai didžiausia ir visiems suprantamai parašyta knyga, 947 psl., su trimis žemėlapiiais ir daug paveikslų. Kaina 12 dolerių.

Kas savaitė

Karališkas biznis

Amerikoje lankosi Irano (Persijos) šachas, absoliutus valdovas senos, bet gerokai atsilikusios imperijos.

Pasikalbėjime su spaudos atstovais Irano valdovas sakė, kad karaliavimas jam neduoda didelio malonumo. Jis sake: "Karališkas biznis man davė tik galvos skaudėjimų. . ." Bet iš to neseka, kad Irano valdovas atsiskaitys nuo sosto ir gyvens kur nors Šveicarijoj ar Portugalijoje, kur gyvena nemažai valdovų, kurie buvo nuprašyti nuo savo sostų ir dabar gyvena prisiminimais ir savo turto likučiais.

Pats Irano valdovas nesirengia apiešti sostą, bet tuo gali pasirūpinti geri kaimynai rusai, kurie jau seniai veda pikta propagandą dėl Irano visokių "nuodėmių" ir nesigaili pastangų Irane sukelti maištą. Pats Irano valdovas, nors ir supranta visokių reformų reikšmę, bet reformas vykdo vėžio žingsniu, vis atsižiūrėdamas į įtakingų dvarininkų nusistatymą ir reformų baime.

Tokiose sąlygose karaliauti malonumas gal tikrai nėra didelis. . .

Pieno magnatai

Amerikos plieno pramonės didžiūnai pereitą savaitę buvo nutarę "pagerinti krašto ekonominę padėtį" ir tuo tikslu paskelbė plieno kainų pakėlimą. Toks krašto ūkiškos padėties "gerinimas" sukėlė didelę audrą ir plieno valdovai nutarė, kad ūkiškų varžytynių situacija yra nepalanki kainų kėlimui ir savo nutarimą pakeitė—plieno kainos šiuo tarpu lieka nepakeistos.

Pieno valdovai sakė, kad ne vyriausybės reikalas yra kisti kainų nustatymą, tai, girdi, yra ūkio vadovų teisė ir pareiga, o vyriausybė, pagal jų išmanymą, turėtų tik daboti, kad vagys nesauvaliautų ir nakties metu seifų nelankytų. . .

Vyriausybė į reikalą pažiūrėjo kitaip. Vyriausybei turi rūpėti bedarbių likimas, jai turi rūpėti ir krašto ūkio pajėgumas konkuruoti su kitų kraštų pramone, ji turi rūpintis ir mokėjimų balanso išlyginimu ir daugybę kitų dalykų, kurie patys "neįsisprendžia," juos reikia ap-

galvoti ir rūpestingas spęsti. Pieno didikai tą žino, bet jie norėjo parodyti, kad jiems vyriausybė niekas, jei pelnų troškulys juos pradeda kankinti. Šį kartą jie apsiriko.

Zmonės "kreditan"

Jau žinoma, kad Kubos valdžia sutinka visus karo belaisvius "parduoti už 62 milijonu dolerių. Galima belaisvius pirkti ir pavieniui, jų kaina pareina nuo laipsnio ir nežinia dar nuo ko. . .

Pirmas belaisvių išpirkimas jau ir padarytas. Pereitą savaitę belaisvių šeimų sudarytas komitetas lankėsi

Kuboje ir ten susitarė, kad liginiai ir sužeisti belaisviai, viso 60 asmenų, bus paleisti tuoj pat, Tokie nedarbinę belaisviai irgi turi būti išpirkti, bet kiek už jų laisvę buvo ar bus sumokėta, nėra dar žinių. Komitetas, kuris belaisvių išpirkimu rūpinasi, sako, kad pirmieji 60 belaisvių išpirkti kreditan, už juos bus sumokėta veliau.

Išpirktieji belaisviai pereitą savaitę jau ir atvyko į Miami. Jie ten buvo padėti į liginines, kur jų sveikata tikrinama. Pasirodo, kad didelė dalis tų belaisvių yra nusilpę dėl neužtenkamo maisto. . . Išbadėję ir negalintieji darbo dirbti belaisviai, kurie paleisti "kreditan," dabar gydomi ligininėse.

J. D.

Pažiūrėk perna į savo antį, o paskui į kito.

ATSISTATYDINO

Pransūzijos ministeris pirmininkas Michel Debre atsistatydino.

BAUDŽIAVA SENOVĖJ IR DABARTIS

Prieš šimtą metų Lietuvoje buvo panaikinta baudžiava. Mūsų broliai Suvalkijoje buvo laimingesni, ten baudžiava buvo anksčiau panaikinta. Todėl Suvalkijos lietuviai pirmieji atkuto, pirmieji pradėjo šviestis, geriau ūkininkauti, ten ir tautinis lietuvių atgimimas galėjo anksčiau pasireikšti. Todėl suvalkiečių lietuvių kalba pasidarė ir mūsų rašto kalba. . .

O kas buvo ta baudžiava? Kaip ji atsirado? Dėl ko ji pasidarė toki sunki ir slepianti? Ir kaip ji buvo panaikinta? Į tokius klausimus atsakymą rasime Keleivio 1962 metų kalendoriuje, istorikės dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės straipsnyje apie baudžiavą Lietu-

voje. Tame straipsnyje autorė kalba ir apie Lietuvos žemės dirbėjų dabartį, koki ji yra rusiško komunizmo okupacijos sąlygose. Virš pusės mūsų tautos gyvena ir dirba dabar didžiuliose dvaruose, kurie yra taip tvarkomi, kad naujas ponas—rusiškas imperializmas—kiek galima daugiau visokių gėrybių iš žemės artojo iščiulpuo ir kad tas artojas ko mažiausiai iš savo darbo pats gautų.

Verta susipažinti su tuo straipsniu. Kalendoriuje yra nemažai visokių skaitymų, patarimų, eilių ir plati kalendorinė dalis. Kalendorius jau baigiamas išspauduoti. Prašom paskubėti jį užsisakyti. Apie jo kainą prašom žiūrėti skelbime.

Ar tai nėra žinoma scena?

TELEFONAS MIEGAMAJAME

PAŠALINTŲ TĄ NEPATOGUMĄ

Ar įvedimas telefono pratęsimo į miegamąjį nesuteiktų ramybės ir privatiškumo? Ir Jūs aukštai įvertintumėte papildomą prabangą, kad nakčia nereikėtų keltis iš lovos, kada telefonas skamba.

Norint užsakyti ar dėl papildomų informacijų, pašaukite artimiausią Telefono Biznio Ofisą.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Balfas informuoja

Zodis beldžiasi į širdį
Kiekvieną darbo dieną Balfas Centras gauna bent dešimtį laišku, kuriuose prašoma pagalbos. Daugiausia iš Lenkijos lietuvių. Tuos laiškus beskaitant darosi klaiku.

Sausio-kovo mėn. vien Lenkijon Balfas pasiuntė per 250 siuntinių. Ir kaip nepasiūsti, jei prašymai taip graudūs, įtikina, dažnai pozicijos posmais perpinti, pvz. "Aš nežinau, ar mano žodžiai į Jūsų širdį pasibels, o gal nukris kaip tylią naktį rasotas žiedas nuo obelės" (Laiške iš Punsko).

Balfo bėdos

Balfo didžioji bėda, kai reikia daugiau duoti, negu surenkama. Taip buvo šiemet sausio-kovo mėn. Per tą laiką gauta \$15,235, o reikėjo išleisti \$20,195.

Didžioji išlaidų dalis padaryta individualiniam siuntiniam, o ypač už geležinės uždangos. Menkintis siuntinukas kaštuoja 50 dolerių, o per tris mėnesius išsiųsta per 80 siuntinių. Jų išlaidos siekė beveik 5,000 dolerių.

Prašymus tiems siuntiniams Balfas gauna įvairiais keliais, retai tiesioginiai iš Anapus. Dažnai tuos prašymus pristato Balfo veikėjai, ypač neseniai iš Lietuvos atvykusieji. Kartais prisūnčia išstisus sgrausus kankinių, kuriems tik Balfas gali padėti.

Antra didžioji Balfo bėda — valdybų trūkumas. Retai kas šiandien benori valdžios, mieliau aukoja dešimkę, nei vadovauja rinkliavai. Ir taip yra, kad norinčių duoti yra žymiai daugiau, negu norinčių aukas surinkti. Daug kur Balfo skvirių visai nėra, todėl atskiri asmenys savo aukas prašomi prisiusti Centrai (105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.).

Velykos ir Balfas

Balfo šalpa siekia beveik išskirtinai tik tuos lietuvius, kurie nelaukia Velykų ir neįgyvena džiaugsmo. Jiems

NAUJAUSIOS KNYGOS

TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TUNDROJE, H. Tautvaišienės šiuropūs atsiminimai iš Sibiro vergijos, 134 psl., kaina \$1.25.

LIEUVIŲ ISEIVIJA AMERIKOJE, St. Michelsono vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštais viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVŲ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina \$5.00.

VIENIŠI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina \$3.50.

TUŽŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje:

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

visą amžių bus gavėnia, paslinkas, nes ar tautos priešai ar nelaimės ir karai juos nustūmė amžiams į vargo jūrą. Tokiems Amerikos lietuviai per Balfo skuba padėti, siūsdami savo gavėnįj sutaupyta dolerį: 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

K. L. J.

CENTRAL FALLS, R.I.

Svečiuose pas V. Nosaliene

Kovo 25 d. su žmona nuvykome pas Viktoriją Nosaliene, kuri gyvena Central Falls, R. I. Prieš pereitę metų Kalėdas ji neteko savo vyro Mykolo.

Nuvaziavę ją radome mūsų belaukiančia. Apsikabinusi mudu ji graudžiai verkė, verkė ir mes. Tai buvo mūsų pirmas susitikimas po vyro mirties.

Velionis Mykolas Nosalius į Ameriką atvyko 1912 m. ir apsisėjo Central Falls, dirbo tekstilės dirbtuvėse, o 1920 m. atidarė savo tekstilės dirbtuvę, kuri vėliau buvo perkelta į Lietuvą.

Velionis buvo ir didelis laikrodininkas. Savo 3 kambarių bute jis turėjo gal apie 1000 įvairių rūšių laikrodžių ir daug valandų sugaišdavo, kol juos užsukdavo.

Kadangi Mykolas buvo ir skulptorius, tai jis yra sukūręs tikrai nuostabių laikrodžių. "Grandfather Clock" jis dirbo nuo 1932 m. iki 1936 m. Jame tarp įvairių iš medžio išdrožtų statulų yra ir Jurgio Vašingtono portretas ir 48 žvaigždės.

Dar prieš miršį jis sakė, kad reikia būtinai rasti vietas dar 2 žvaigždėm, kurios vaizduotų naujas valstijas — Alaską ir Havajus. Tas laikrodis buvo užpatentuotas ir praskynė Nosaliui kelią į "Chartered Institute of American Inventors" narius.

Prezidentui Franklin Delano Rooseveltui jis padovanojo savo darbo milžinišką laikrodį — nuo žemės iki lubų. Po kurio laiko prezidentas tą laikrodį atidavė Hyde Park muziejui New Yorke, kur jis ir šiandien tebėra gerose vietoje su pažymėjimu, kad tai lietuvių rankų darbas.

Jis padovanojo savo rankų darbo laikrodį ir Lietuvių bakūzei Brocktone.

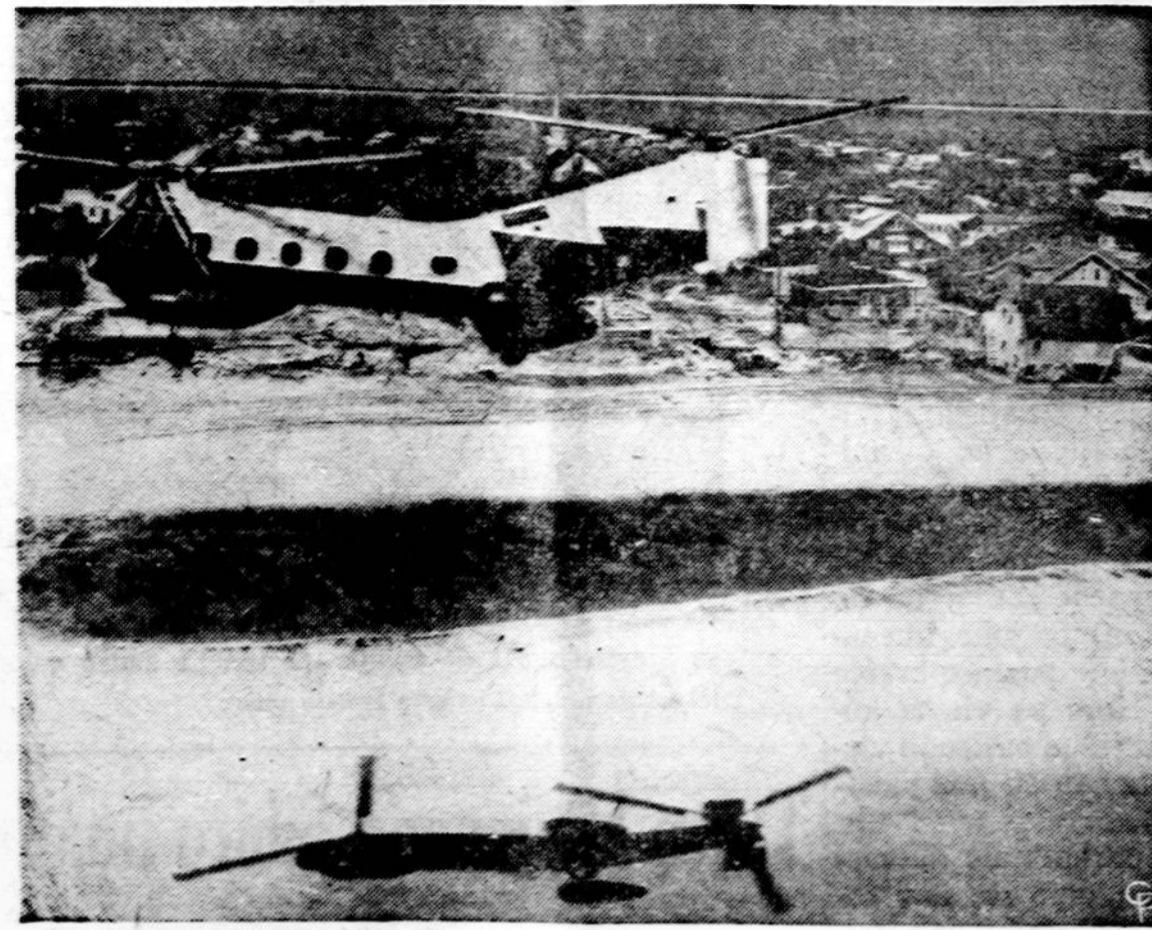
Velionis vietoje buvo žinomas kaip labai geras laikrodžių taisytojas. Jis ir mirė, galima sakyti, laikrodžius betaisydamas, nes dirbtuvėse jį suspaudė supuliai, ir nuvežtas į ligoninę kitą dieną baigė savo gyvenimą.

Be žmonos Viktorijos, kuri yra gudų kilmės, bet išmoko gerai lietuviškai, liko dvi seserys ir brolis Lietuvoje, Vilniaus krašte.

Atsisveikinant velionio žmona man įteikė daug lietuviškų knygų, kurias galėtuome padovanoti kuriai nors įstaigai, nes ir aš pats turiu daug savų, kurias taipgi galėčiau perleisti. Kas tuo reikalui domėtusi, prašau rašyti (atsakymui pridėti pašto ženklą):

A. J. Jokubaitis, P. O. Box 31, So. Boston, Mass.

APŽIURI AUDROS SUNAIKINTAS VIETAS

New Yorko gubernatorius Nelson Rockefeller helikopteriu skrisdamas apžūri audros sunaikintas vietoves Long Islande. Skačiuojama, kad nuostolių padaryta apie 35 mil. dolerių.

PHILADELPHIA, PA.

Mirė A. Reikov

Balandžio 7 d. mirė ilgai ir sunkiai sirgęs ilgametis Keleivio skaitytojas Aleksandras Leonas Reikov (Reika).

Aleksandras Reikov prieš keliasdešimt metų

Velionis gimė 1888 m. gegužės 18 d. Miaguocionių kaime, Linkuvos valsč. Jis, dar Lietuvoj būdamas, dirbo prie kuliamųjų mašinų ir vandeninių malūnė, todėl ir į Ameriką atvažiavęs dairėsi prie mechanikos prikibti. Atvažiavo į Filadelfiją, bet tuoj išvyko į New Yorką, iš kur metus pabuvęs, vėl grįžo į Filadelfiją ir gavo darbą Roberth Engineering Co. Čia jis išsimokė ir tapo geru mechaniku. Dirbdamas fabrike, velionis pradėjo ruošti nekilnojamojo turto tarpininko (real estate) verslui ir 1921 m. Frankfurte atidarė savo įstaigą, kuriai il-

gus metus sėkmingai vadovavo.

Velionis aktingai reikėsi lietuvių ir nelietuvių veikloje. Jis kurį laiką buvo Pensilvanijos Klubų Sąjungos direktoriu, republikonų partijos komitete. Jis, kaip iš-

NEW BRITAIN, CONN.

Pagerbė J. Janušonį

Kovo 31 d. Varpo Klubas surengė didelį banketą ilgamečiui klubo veikėjui Jonui Janušoniui pagerbti. Svečių buvo virš 400, kai kurie net iš Hartfordo; jų būtų buvę dar daugiau, jeigu salė būtų buvę vietos.

Bankete dalyvavo ir aukšti miesto pareigūnai: majoras, policijos viršininkas ir kiti.

Meninę programą atliko J. Gaglijardi iš New Yorko, kuris seniau gyveno New Britaine. Jis dainavo angliškai ir itališkai. Jo skambus baritonas visus žavėjo. Jam akomponavo Loraine Šemškaitė.

Po dainų ir kalbų klubo pirmininkas įteikė Jonui Janušoniui gražią dovaną — aukso laikrodį.

J. Janušonis savo kalboje pasižadėjo ir toliau ištikimai tarnauti Varpo Dramatiškam Klubui.

Klubas turi apie 600 narių ir yra finansiskai gan stiprus.

Laukiame kito pobūvio

Gegužės 27 d. rengiamas banketas, kuriame bus paminėta lietuvių salės 50 metų sukaktis. Nėra abejonės, kad ir šis pobūvis sutrauks gausų lietuvių būrį.

Turime Alto skyrių

Jau ilgokai veikia Lietuvos Rėmėjų Skyrius šiemet persitvarkė ir pasivadino Amerikos Lietuvių Tarybos Skyriumi. Jo valdybą sudaro: pirm. Pijus Poškus, vicepirm. Mateušas Grimaila, sekr. J. Šovas, izd. B. Šemškaitė ir koresp. Pr. Naunčikas.

Kovo mėnesio susirinkime nutarta kartu su Varpo Klubu rengti rudens koncertą, posėdžius nutraukti iki rugšėjo 28 d., nebent būtų koks skubus reikalas anksčiau susirinkti.

Pr. Naunčikas

CHICAGO, ILL.

Naujas daktaras

Vidaus ir širdies ligų specialistas dr. Vladas Kaupas atidarė savo ofisą Chicagos mieste 756 W. 45th Street.

SLA ryšiai su latviais

SLA konstitucija nusako, jog ši fraternalinė organizacija ne tik rūpinasi tiesioginiais savo narių draudimo bei ligoje pašalpos reikalais, bet greta to vykdo kultūrinius ir visuomeninius uždavinius. Si labiausia sėkminga ir daugiausia šioje šalyje išsiplėtusi lietuvių patriotų organizacija rūpinasi dar daugiau savo veiklą praplėsti. Šiais sumetimais praėjusios SLA seimas Pittsburgh, Pa., padarė svarbų nutarimą, kad galima į SLA eiles priimti narius ir iš kitų lietuviams draugingų tautų, o pirmoje eilėje brolius latvius.

Jau anksčiau, dar gyvam esant dr. M. J. Vinikui, įvyko su latvių visuomenininkais visa eilė pasitarimų. O neseniai SLA Centro namuose įvykęs pasitarimas jau davė konkrečių vaisių.

Minėtame pasitarime iš latvių pusės dalyvavo: Latvių organizacijų sąjungos pirmininkas C. Stankovics, latvių parap. New Yorke klebonas kun. R. Zarinš, latvių laikraščio "Laiks" redaktorius B. Reisters. Latvių pašalpos Dr-jos pirm. A. Homics, Latvių Moterų Dr-jos pirmininkė E. Druva. Iš lietuvių pusės — SLA prezidi-

rentas P. Dargis, SLA sekretorė B. Pivaronienė, VLIK sekr. J. Stikliorius, SLA Centro bendradarbiai kun. P. Dagsys, J. Petrėnas ir A. Sodaitis.

SLA prezidentas P. Dargis įvado kalboje nušvietė reikalą abiem tautom glaudžiai bendrabarbiauti kultūrinėje bei visuomeninėje srityse. Kalbėtojas iš latvių pusės pilnai pritarė jo mintims. Po ilgesnio pasitarimo buvo sudarytas bendras lietuvių-latvių komitetas, kurs ateityje rūpinsis gilinti šių brolių tautų vienybės idėją, kuri nepriklausomybės laikais buvo populiarė. Į šį komitetą įėjo iš latvių pusės: prof. L. Berzinš, Latvių Pagalbos Fondo pirm., A. Homics, Latvių Pašalpos Dr-jos pirm. ir "Laiks" redaktorius E. Reisteris. Iš lietuvių pusės — SLA prezidentas P. Dargis, SLA sekretorė B. Pivaronienė ir kun. P. Dagsys, kuris išrinktas šio komiteto pirmininku.

Pasitarimas praėjo labai draugingoje nuotaikoje, ir iš abiejų pusių buvo pareiktas pageidavimas bendrai veikti, nes abiejų tautų likimas yra vienodas, o sujungtomis jėgomis visada galima daugiau laimėti.

P. Tr.

Maikio ir tėvo kraitis

Sie prenumeratoriai kartu su prenumerata atsiuntė aukų:

- A. S., Sarasota, Fla., \$10.
- Dr. V. Kaupas, Oak Park, Ill., \$5.
- F. Urbanavičius, Pittsburgh \$2.25.
- Po \$2.00: J. Smilga, Phillips, Wisc., M. Kizelevičienė, Union City, Conn.
- G. Priksekas, Alberta, Can., \$1.75.
- Po \$1.25: J. Gužauskas, Waukegan, Ill., W. Wasiliauskas, Wattertown, Conn., J. Grabauskas, Ontario, Can., J. Krasinskas, Brooklyn, N. Y., A. Biretta, Manchester, Conn.
- Po \$1.00: J. Evoskevich, Camden, N. J., Anna Menster, Chicago, Ill., A. Zamžickas, Oberlin, Ohio, P. Bukis, Miami, Fla., Stella Matelis, Baltimore, Md., J. Kazakaitis, Sharon, Pa., A. Paulaitienė, Wellesley Hills, Mass., J. Machonis, Moundsville, W. Va., G. Skinzera, Bristol, Conn., G. Savickas, Roxbury, Mass., C. Jankevičia, Detroit, Mich., J. Paurys, Ontario, Can. J. Burlinskas, Torrington, Conn. \$0.80.
- Po \$0.75: Anna Grablewsky, Clifton, N. J., J. Stegville, Clifton, N. Y., Marijona Pelk, Racine, Wisc.
- Po \$0.50: R. Yutulienė, Ontario, Can., F. Valentukevičius, Nashua, N.H., J. Gendrolis, Portland, Me., V. Jonušienė, Brighton, Mass.
- Po \$0.25: A. Gaidienė, Ozone Park, N.Y., A. Puidokas, Dover Foxcorft, Me., J. Stankevičius, Waterbury, Conn., Shetkauskis, Aurora, Ill., B. Sitko, Seattle, Wash., S. Mickevičius, Rumford, Me., P. Levanavičius, Brooklyn, N.Y., L. Stankus, Chester, Pa., V. Sibulis, Toronto, Can., V. Anserber, Ontario, Can., P. Pečkaitis, Worcester, Mass., S. Chaponė, Waterbury, Conn., W.

Skrupskis, Elizabeth, N.J., J. Lukov, Turners Falls, Mass., I. Rukas, So. Boston, Mass. A. Gabienė, Mahanoy City, Pa., J. Burniauskas, Baltimore, Md., M. Pelkus, Brooklyn, N.Y., A. Spūdis, Brooklyn, N.Y., D. Stanikas, Luzerne, Pa., W. Pshalgauskas, Methuen, Mass., A. Szumskas, New York Mills, N.Y., Mrs. A. Polozie, Broad Brook, Conn., J. Yuzėnas, Thomsonville, Conn. P. Srupsa, Methuen, Mass., J. Vencius, Haverhill, Mass., A. Beržaitienė, Coldwater, Mich., J. Adomnas, Montreal, Can., F. Maliauka, Brooklyn, N.Y., C. Trushas, Alliance, Ohio, J. Matėjūnas, Alberta, Can.

Visiems aukotojams tariame nuoširdų acių.

Administracija

JIS LAIMEJO

Prancūzijos prezidentas de Gaulle lietingą valandą skuba į televizijos stiją kalbėti, kad žmonės protų jo pasiūlymui pasirašyti karo pailubų sutartį su Alžerijos nacionalistais. Prancūzijos gyventojai balandžio 8 d. balsavimu vieningai tam pritarė.

Pastkalbėjimas Maikio su Tėvu

— Alou, Maik! Ką tu man šiandien pameluoši?
— Kad aš ne melagis.
— Na, jau tik nesigink. Kartais pameluoji, kaip čigonas kumelė pavogęs. Ve, anąšyk tu man sakei, kad padangėse, kur skraidė Amerikos astronautas, aš negalėčiau nei šnapso iš bonkos atsigeriti, ba tenai jis neturi jokios vogos ir žemyn nesilieja. Ale vienas inžinierius raidavei sugavo tave meluojant. Jis sako, kad aš galėčiau ne tikai išsigerti, ale ir gerokai iš bonkos klustelti ant savęs. Nu, tai ką tu dabar pasakysi? Melagis, ar ne?
— Ne, tėve, ne melagis. Jeigu aš ir būčiau padaręs klaidą, tai būtų tik klaida, o ne melas. Bet aš ir klaidos nepadariau, nes apie Amerikos astronautą aš atpasakojau tėvui tik tą, ką jis pats, lekdamas aplink žemę patyrė. Kai jis pakilo į stratosferą, daiktai jo kabinoje jau neteko svarumo. Sausas jo maistas pakriko po kabina, kaip musės po orą. Trupinius sugaudyti, jis sako, būtų reikalingas toks tinkelis, kuriuo vaikai petelškes gauda. O skystojo maisto jis galėjo tikai iš tūbos įstrėksti į burną. Jam dar besiruošiant kelionėn, mokslininkai tokią padėtį jau buvo numatę ir nuolat kalbėjo apie "weightlessness", kas reikią besvorę padėtį. Astronautas sako, kad, pasiekęs stratosferą, jis ir pats jautėsi be jokio svarumo, lyg išibarstęs po visą kabina. Bet tas inžinierius, kuris stratosferoje nėra buvęs, nenori tuo tikėti. Na, ką padarysi, jam valia netikėti.
— O kas yra ta stratosfera, Maik?
— Stratosfera yra vadinamas orutinis žemės atmosferos sluogsnis, kur nėra vandens garų ar drėgmės ir nėra vėjo. Temperatūra tenai labai pastovi: žemiau 60F. laipsnių. Bet stratosferos atstumas nuo žemės labai nevienodas: šiaurės ir pietų žemės sąigaliuose ji prasideda už 2 mylių nuo žemės, o ties ekvatoriumi — už 9 mylių. Viršutinis jos sluogsnis kol kas dar nėra iširtas.
— Tai koks mums iš to pažitkas, Maik?

— Kol kas, tėve, apčiuo-
piamos naudos iš jos nėra, nes stratosferoje nėra nei anglies kasyklų, nei aliejaus saltinių, nei kitokių gamtos turtų. Bet yra galimybių naudotis ja greitam susisiekimui tarp tolimų kraštų. Juk ir dabar jau Amerikos astronautas Glenn aplėkė aplink žemės rutulį tris kartus per kelias valandas. Bet kol kas toks skraidymas dar pavojingas, nes priemonės dar neišbulintotos.
— Na, tai mudu, Maik, arbut, jau nesulauksime, kol jas išbulins. Verčiau pašnekėkim apie Velykas, ja tuoj reikės jau margučius marginti. Girdėjau, kad . . . ngljoi margučiai ant okše- . . . o parduodami. Kažkoks jagotyrius užmokėjęs už vieną margutį \$30,800. Ar tas gali būti teisybė?
— Tas tiesa, tėve. Bet tai nebuvo paprastas margutis.
— Juk vistiek vištos palėtas, ar ne?
— Ne, tėve, jis buvo padarytas iš brangios medžiagos, kaip musės po orą. Trupinius sugaudyti, jis sako, būtų reikalingas toks tinkelis, kuriuo vaikai petelškes gauda. O skystojo maisto jis galėjo tikai iš tūbos įstrėksti į burną. Jam dar besiruošiant kelionėn, mokslininkai tokią padėtį jau buvo numatę ir nuolat kalbėjo apie "weightlessness", kas reikią besvorę padėtį. Astronautas sako, kad, pasiekęs stratosferą, jis ir pats jautėsi be jokio svarumo, lyg išibarstęs po visą kabina. Bet tas inžinierius, kuris stratosferoje nėra buvęs, nenori tuo tikėti. Na, ką padarysi, jam valia netikėti.
— O kas yra ta stratosfera, Maik?
— Stratosfera yra vadinamas orutinis žemės atmosferos sluogsnis, kur nėra vandens garų ar drėgmės ir nėra vėjo. Temperatūra tenai labai pastovi: žemiau 60F. laipsnių. Bet stratosferos atstumas nuo žemės labai nevienodas: šiaurės ir pietų žemės sąigaliuose ji prasideda už 2 mylių nuo žemės, o ties ekvatoriumi — už 9 mylių. Viršutinis jos sluogsnis kol kas dar nėra iširtas.
— Tai koks mums iš to pažitkas, Maik?

Kristaus prisikėlimu, rokuojasi, su pirmom Velykom?
— Ne, tėve. Tas paprotys atsirado dar prieš Kristų. Matai, senovėje žmonės tikėjo, kad kiaušinis yra gyvybės paslaptis. Todėl senovės egiptėnai, persai, graikai, romėnai ir kiti pavasarį dažydavo kiaušinius, kas reikėdavo gamtos atgimimą, naujus metus. Vėliau krikščionys tą paprotį pritaikė prie Kristaus prisikėlimo, taigi prie Velykų.
— Na, o kodėl su kiaušiniiais visada jungiami zuikiai? Ant Velykų atvirukų beveik visada būna kiaušinių ir zuikelių.
— Tai yra taip pat senas prietaras, tėve. Manoma, kad jis bus atsiradęs pas senovės teutonus. Vėliau prietaringi krikščionys įsivaizdavo, kad Velykų naktį kiaušiai deda kiaušinius, vadinasi, stebuklas. Nors šandie niekas tuo netiki, daugumas nė nežino, ką kiaušelis turi bendra su Velykom. Vistiek jis yra neatskiriama Velykų šventės dekoracija.
— Na, pamatysime, Maik, ar šitos tavo istorijos nesukritikuos koks inžinierius. Mat, su inžinieriais baiku nėra.
SKAITYTOJŲ BALSAI
Kubos klausimu
Esu senas Keleivio skaitytojas ir nemanau su juo skirtis, bet mano nuomonė kai kuriais klausimais skiriasi.
Ir Keleivy, pavyzdžiui, daug kaltinimų mesta F. Castrui bei socialistinei Kubai. Castro kaltinamas nuvedęs Kubą į Sovietijos-Kinijos bloką, atėmęs Kubos žmonėms laisvę, neduodęs laisvų rinkimų ir tt.
Kiek atsimenu, pradžioje Castro su diktatoriniais kraštais nieko bendro neturėjo. O kaip elgėsi su juo demokratiniame krašte, pavyzdžiui, JAV? Kai Castro pradėjo vykdyti savo revoliucinius pažadus, JAV pradėjo boikotuoti Kubą, ėmė reikalauti atlyginti už nusavintus svetimąjį kapitalistų turtus, kuriuos Kubos žmonės per šimtmečius savo prakaistu sudėjo, ir šaukti nuversti Castro valdžią.
Kubos žmonėms tada kilo klausimas, ar imti pagalbą ir iš Sovietų Sąjungos, ar vėl tapti Amerikos ir savo kapitalo vergais? Socializmo akimis žiūrint, Castro pozicija pateisinama.
Nesamone, kad Castro atėmė žmonėms laisvę. Kaip jis ją galėjo atimti, jei jie jos neturėjo. Priešingai, jis davė žmonėms laisvę savo turtus patiems tvarkyti ir savo darbo vaisiais naudotis.
Pateisinu, kad Castro neskelbia rinkimų. Ne visi Kubos žmonės pritaria Castro valdžiai. Kas turėjo dvarus, fabriks ir kiti turčiai, tie valdžiai yra priešingi. Tie žmonės, bažnyčia pasikvieptie talkon, laisvuose rinkimuose galėtų iškirsti "trikšą". Sakysim, Venecueloj daug studentų ir darbininkų padėjo galvas kovoję su diktatorium, o vėliau, paskelbus laisvus rinkimus, kas įvyko? Išrinktas prezidentas spiove ant krašto žmonių ir vykdo Amerikos kapitalo valią lygiai kaip ir buvusias diktatorius.
Castro pasiėlgė sumanias ir užuot davęs laisvus rinkimus, jis davė Kubos žmonėms ginklus, kuriais jie galės save apginti, ir visų tikrųjų socialistų pareigą jiems padėti.
V. Šešelgis
Port Arthur, Ont.

MOKO KAIP "KARALIENEI" NUSILENKTI

Buvusi ambasadorė Ferle Mesta moko, kaip reikia sveikintis su "žydinčių vyšnių karaliene", kuri bus išrinkta Washington. Viena iš tų kandidatų gali būti "karaliene", bet kuri — iš anksto nežinia, todėl visos turi pasimokyti, kaip "karaliene" sveikinti.

Laukimas ir laikas

Visas žmogaus gyvenimas nuo lopsio iki karšto susidėda iš kasdieninių lūkesčių ir ilgesnio laukimo.
Kūdikis laukia peno, motinos glamonėjimo. Vaikas laukia, kada paūgės nori pasivyti, prilygti suaugusiems, laukia švenčių labiau kaip suaugusieji. Merginos, vaikinai laukia savo mylimųjų, santuokos, vėliau vaikų, o jų sulaukę, kada jie užaugs, išsimokslins, įsikurs, susituoks.
Ukininkas laukia gero derliaus, darbininkas — savaitės galo, dar labiau algos ir atostogų.
Bet vieno dalyko niekas nelaukia — senatvės. Ne vienas nenori pašėnti, o betgi kasdien ko nors laukdami, patys skubinamės į senatvę. Kad ir kaip jos nenorėtume, o ji ja vistiek slenka.
Visa, ką gamtoje matome — žmonės, gyvūnai, augalai gimsta, anga, bręsta, veisiasi, sensta ir miršta. Vienu amžius trumpesnis, kitų ilgesnis, bet visi eina vienu taku: gimsta ir miršta, užleidžia vieta kitai kartai.
Jeigu žmogus ir šimtą metų gyventų, tai jo amžius, palyginus su erdvės kūnų amžiumi, būtų tik blykstelėjimas, nes žvaigždės gyvena milijonus ar net milijardus metų, bet ir jos ne amžinos. Ir jos gėsta, miršta.
Sakoma: laikas eina, bėga, saulė teka, leidžiasi. Taip įprasta, ir taip laikas matuojamas matu, pritaikytu žemės gyventojams. Tačiau kaip iš tikrųjų saulė nė neteka, nė nesileidžia, taip ir laikas nė eina, nė bėga. Laikas ir erdvė pastovūs, be pradžios ir galo, beribiai, be kraščių.
Laikui matuoti žmogus pasigamino laikrodį. Parą padalino į 24 valandas, valandą į 60 minučių, minutę į 60 sekundžių, 24 valandas — para, 7 paras savaitė, 52 savaitės — 365 dienos arba metai. Paras, savaitės, mėnesius, metus sudaro žemės rotulys, sukdamasis apie save ir saulę. Žemė, apsisukdama aplink save, duoda rytą, dieną, vakarą, naktį. Tai para. Žemė, skrisdama aplink saulę, duoda pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą, t.y. apskritus metus.
Žmogaus pagaminti metai ir šaukai tinka tik žemėj, pakilius nuo žemės, mūsų metai lieka beverčiai, nieko nebe-

Mums reikalinga vienybė

Altas su Vliku da, niai dirba Lietuvos laisvinimo politinį darbą, o Lietuvos Bendruomenė — kultūrinį. Bendruomenės įstatuose pasakyta:
"JAV Lietuvių Bendruomenės organai, vykdydami Bendruomenės uždavinius, bendradarbiauja su Amerikos Lietuvių Taryba, Bendruoju Amerikos Lietuvių Fondu ir kitomis organizacijomis bei įstaigomis."
Amerikos Lietuvių Taryba (Altas) yra sukaibama. Ji audiencijoj pas JAV prezidentą Bendruomenei gavė net 6 vietas, tuo nusikriausdama Altą sudarancias politines sroves. Tiek Bendruomenė nebuvo užsitarnavusi, todėl keista ir nekultūringa, užuot dėkojus, skelbti kovą Altui, o ryt gal ir Vlikui.
Altas sutaria ir gražiai bendradarbiauja ne tik su Vliku, bet su konsulatais ir kitomis lietuvių draugijomis. Su Altu nesuskalba tik tie, kurie iš viso nenori susikalbėti.
L. B-nėj yra susiuosčiusi diktatūrinį kepurį svaidytojų klika, kuri, nesiskaitydama su priemonių padrumu, zūbtūtinai nori smurto keliu užgrobti Altą.
(Apie šią gėdingą kliką vėliau teks parašyti daugiau, o dabar tik pažymėsiu, kad Alto struktūros pakeitimas priklauso lietuviškoms srovėms, o ne B-nės klikai.)
B-nės vadovybė tik dabai apsižiūrėjo, kad jos skelbiama kova Altui nėra įstatais pagrįsta. Ji paskubomis (kol dar nėra savo garbės teismo suspenduota pareigose, kaip dr. P. Vileišis), ruošia B-nės įstatų pakeitimą. Matyt, galvoja keisti ta prasme, kad pateisintų kovą su Altu, nors jau šaukštai po pietų.
Lietuvių tauta priklausau kultūringų tautų šeimai. Lietuvis žino, kad reikia įstatais turėti ir juos vykdyti, o tiems, kurie juos laužo, vieta džiunglių tautų tarpe.
B-nės įstatai geri, jie yra tik praeitais metais (1961) paskelbti. Bendras mums visiems įstatymas išėivijoje yra mūsų himnas. Draugijų

leidžiami įstatai privalo paklusti himno sąvokai — vienybė tezydi... Jeigu B-nės vadovybė paruos įstatus, priešingus himno dvasiai, ji sugriaus Bendruomenę.
Du išvirtę namo stulpai
Prel. Balkūnas ir dr. Vileišis žada parašyti mums savus Pro memoria. Labai prašome, mes jų laukiame, bet, gerbiamieji, rašykite rimtai apie tolimesnę L. B-nės veiklą, jos gaires, prisilaikydami įstatymų. Pėpalus palikit St. Barzdukui. Jo Pro memoria pilna visokių nesąmonių, iskraipymų.
Mums reikalinga vienybė, glaudus bendradarbiavimas.
Liudas Norkus

SLA VYKD. TARYBA PALIKO TA PATI
SLA Vykdomosios Tarybos rinkimų balsus suskaičiavus, paaiškėjo, kad balsavo mažiau kaip trečdalis narių, ir išrinkti visi buvusieji Tarybos nariai. Štai kiek kas gavo balsų:
Pirm. P. Dargis 1,989; vicepirm. S. Gegužis 1,236 ir S. Jokubaitis 793; sekr. B. Pivaronienė 1,930; izd. N. Gugienė 1,876; izdo glob. E. Mikuziūtė 1,521, S. Briedis 1,301, N. Bajorienė 615 ir S. Budvytis 413; gydyt.-kvotėjai dr. S. Briedis 1,686, dr. P. Zalatorius 359.
Piktą žodį visi girdi.

GERIAUSIA DOVANA
Jei galvoja'e apie dovaną savo pažįstamam ar draugui, tai atsiminkite, kad geriausia dovana bus šios knygos:
Stasio Michelsono "Lietuvių Išeivija Amerikoje," kaina minkštais viršeliais \$4, kietais \$5.00.
Stepono Kairio "Lietuva budo", kaina \$5.50
Kipro Bielinio "Dienojant", kaina \$6.00.
Kipro Bielinio "Penktieji metai", kaina \$6.00.
Jas galite gauti ir Keleivio administracijoje:
636 Broadway,
So. Boston 27, Mass.

NAUJAUSIOS KNYGOS
LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, parašė Stasys Michelsonas, 500 puslapių, gausiai iliustruota, kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais . . . \$5.00.
—
RAŠTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžiū, 246 puslapiai, kaina . . . \$3.00.
—
ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, parašė Petronėlė Liūdžiūvienė, 88 psl. kaina . . . \$1.00
Tos knygos gaunamos ir Keleivio administracijoje.

JAU NETOLI VELYKOS
Jos čia pat. Laikas pagalvoti apie dovanėles mažiems. Nepamirškite knygos. Geriausia dovana bus mažiems lietuviukams J. Narušės graži pasaka ir nustabių rašiniai išleista "Gintarėle". Jos kaina tik \$1.00.
Ta pati "Gintarėle" yra išversta į anglų kalbą ir pavadinta "Amberella," labai tinka dovanoti tiems vaikams, kurie nekalba lietuviškai. Knygelės kaina \$1.
Abi knygos gaunamos ir "Keleivio" administracijoje.

Pakruojietis
AR NORI JUOKTIS IR SUSIMĀSTYTI?
Fas nenorėtų! Juokas ir era nuotaika tai juk sveikata. Todėl įsigyk Antano Gučiaiio humoristinių eilėraščių ir satyrų knygą "Anapus Teisybės," kaina \$2.20. Ją galite gauti ir Keleivio administracijoje.
Pažymėtina, kad šią knygą skaitydamas ne tik juokies, bet ir susimąstysi, pamatęs pliką teisybę.

"Keleivio" 1962 Metų
KALENDORIUS
JAU ISSIŪSTAS VISIEMS UZSISAKIUSIEMS
NAUJAI UZSAKYTUS TUOJ ISSIUNCIAEME
"Keleivio" Kalendorius 1962 metams jau atspausdintas. Jame yra daug įvairių skaitymų, informacijų, patarimų, eilių, ir plati kalendorinė dalis.
Kalendoriaus kaina lieka ta pati kaip pernai
75 CENTAI
Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:
"KELEIVIS"
636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

Pakalbinkime draugus, kaimynus ir pažįstamus užsakyti "Keleivį". Kaina metams penki doleriai.

